

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Pasivitatea Românilor.

Diarul „Budapester Tagblatt” în numărul de Marți, 14/26 Septembrie a. c. publică o interesantă scrisoare a domnului Alesandru Mocsonyi, și o comentază în un ton obiectiv și rar în foile maghiare

Dăm atât apreițarea cât și însași epistola:

Pasivitatea Românilor de

Alesandru de Mocsonyi.

Nesuința noastră de a face „Budapester Tagblatt”-ul tribuna, dela care vorbesc cătră publicul maghiar cei mai competenți politici maghiari și străini, a fost încoronată de cel mai mare succes, precum dovedesc articoliul senșionali, cari suntem în poziție a 'i publica de luni de zile, grație spriginului corifeilor politici și publiciști.

De când s'a ridicat la suprafață ideea așa numitei înfrățiri maghiaro-române, am putut de asemenea să aducem unele tractate din partea politiciilor naționaliști, totuși înainte de toate ne adresărăm la cel mai de valoare politic Român în Ungaria, mai de valoare pentru talentul și caracterul, trecutul și popularitatea sa, la Alesandru de Mocsonyi, cu rugarea să-și dea părerea sa asupra prea importante chestii a pasivității Românilor, așiderea în fôia noastră. Mocsonyi a cedat dorinței noastre și a adresat cătră „Budapester Tagblatt” următoarele observări, ce varsă lumină completă asupra părerilor cercurilor românesci normative. E de sine înțeles, că Mocsonyi folosește acest prilej pentru a respinge și acele atacuri, cărora a fost espus dîlele ultime din partea unei mari părți a presei maghiare, dar tot așa de sine se înțelege, că fôia noastră, chiar dacă nu subscrie toate enunțările conducătorului de partid român, totuși bucurôsă é gata a da loc declarațiilor sale competente, ce se îndreptă la adresa tuturor partidelor Ungariei. Căci opinia noastră a fost și va fi totdeuna, că problemele unui organ de publicitate se

rios constau în aceea, ca să aducă la cunoștința marelui public toate părerile politice, dezvoltate de politici conducători în o limbă alésă.

După cuvintele acestea însă, dăm conducătorului partidului român, sincer prețuit chiar și de contrarii sei, cuvântul, a cărui enunțare atinge chestia pasivității Românilor de sigur în modul cel mai competent, pôte chiar o resolvă.

(Iată în traducere scrisoarea dlui Mocsonyi:)

Stimate dle redactor! Ai fost atât de amical, să-mi pui la dispoziție colonele prețuitului d-tale diar, cu recercarea, să mă pronunț în el asupra raporturilor noastre privitoare la naționalități, durere, și astăzi pe cât de încurate pe atât de nerestaurabile.

Spre părerea mea de rău, a trebuit înse să nu urmez învătării amicale ce 'mi-ai făcut provocându-mă la faptul, că după părerea mea, încă tot nu a sosit timpul pentru discuția seriôsă și obiectivă asupra acestor raporturi. Cu provocare la acest fapt, a trebuit ceva mai înainte, să refuz și de a me pronunța deja de acum, în mod meritoric, asupra „Pasivității Românilor”.

Ei bine, modul în care diare distine din capitală, cari 'mi-au făcut onôrea de a aprecia în mod special scrisoarea mea de curând publicată, asupra situațiunii partidului național român, — critică, comentază și esplică scrisoarea mea, e o dovadă nouă pentru corectitatea vederilor mele mai sus atinse. E' fapt, că din acest corso de flori, aranjat în onôrea mea, 'mi-se aruncă în pólă diverse plante exotice, cum e: „Negațiunea unității de stat, a legilor și a constituției Ungariei”, — „luptă deschisă cu statul”, — „revoluționar”, — „federalism”, — „irredentism”, — „daco-românism”, — „constituție din Kremier”, — „proclamarea încompatabilității intereselor române naționale cu instituțiile noastre de stat”, etc. etc.

Natural, că aceste buchete de flori nu le pot pune în tercastră, și anume din simplul motiv, că nu le merit.

Semnificativă rămâne cu toate acestea, această metodă de exegetică.

Pentru-că simpla accentuare, că partidul național român, împedecat pe cale anti-constituțională în libertatea sa de acțiune, ar comite act de sinucidere politică, dacă ar arunca dela sine chiar și ultima armă legală: rezistența pasivă, precum și reclamarea unei „Restitutio în integrum”, sub ce omul ne-preocupat nu înțelege alta decât suspendarea stării de ex-lex, și restabilirea stării constituționale de drept, așadară redobândirea libertății de acțiune politică pe séma acestui partid, pe scurt, accentuarea rezistenței pasive, și a perfecte libertăți de acțiune în cadrele celei mai stricte legalități, a fost suficientă, ca declarațiile mele să fie stigmatizate de nepatriotice, considerate chiar de act dușmănos statului, pentru a se putea îndrepta în contra mea întreagă plôia de glônțe a acestor amabile mistificări.

Firește trebuie să declar pe față, că pe mine personal nu mă pot atinge astfel de atacuri; pentru-că în conștiința curățeniei sentimentelor mele naționale și patriotice, care, mulțumită lui Dumnezeu, m'a știut apăra și până acum de ori-ce conflict, mă simțesc nevulnerabil de astfel de glônțe, și într'adevăr, numai pentru a constata acesta n'ași fi pus mâna pe pênă; dar tocmai din acest prilej aflu, că e la loc să rischez unele observații scurte în însuși interesul bunei cauze.

Înainte de toate 'mi-se pare, că metoda acesta de luptă, privită din punct de vedere patriotic, nu prea e norocoasă. O metodă de luptă, cu suspiționări și mistificări, care pe cel-ce cutéză să întoneze și alt ton, nu tot cum cântă corul șovinistilor, îl timbrează simplu de inamic al statului, ba trage la îndoaială chiar patriotismul poporațiunilor întregi, și, o astfel de metodă, pôte să fie potrivită pentru politica de aștare artificială dar politice de împăciure nu-i face nici un serviciu, și eu ași crede că adevăratul patriotism ar putea fi pus totuși numai în serviciul politice de împăciure.

Ceealaltă observare a mea se refere tocmai la chestia pasivității, mai bine disactivității Românilor pusă la ordinea zilei în viața noastră politică. Fie ca să ia poziție pentru, sau contra politice de activitate a Românilor, asupra unui lucru, cred eu, ar trebui să fim cu totul în clar, chiar și pe lângă confuzia desolată de idei, care durere încă tot

mai domnește pe terenul naționalistic, teren atât de important al vieții noastre politice, anume: că e simplu imposibil a cere dela peorul român politica de activitate în același moment, în care îi este total denegată libertatea acțiunii sale politice.

Acésta, cel puțin pentru mintea mea mărginită, e simplu o idee, care nici nu se pôte imagina.

În fine încă un cuvânt asupra politice de împăcare. Basat pe întregul trecut al activității mele, pe cât de nepretensivă, pe atât de modestă, dezvoltată pe teren politic, pot se afirm cu îndrăsnélă, că în țără nu esistă amic mai sincer pentru aplanarea pacinică a luptelor și frecărilor noastre naționale deplorabile, de cum sunt eu. Dar' ar fi fățărnicie dacă aș asigura pe cineva, că m'ași putea însufleși și pentru înfrățirea maghiaro-română înscenată în mijlocul nisuițelor de unificare. Ba nu pot retăcă faptul, că astfel de producțiuni politice stîrnesc în mine tocmai îngrijiri seriôse politice, căci mă tem că această formă de înfrățire nu va avé de cât un singur efect practic: discreditarea și compromiterea din capul locului a adevăratei și sincerei înfrățiri a popórelor Ungariei.

La această adevărată și veritabilă înfrățire duce — după părerea mea necompetentă — numai o cale: reîntôrcerea la punctul de vedere al unui Déak și Eötvös, care este unicul punct de vedere vrednic de bărbați de stat. Natural, — și eu pun pond pe aceea, ca să o accentuez espres, — că adevăratul și veritabilul spirit al acestor mari bărbați de stat, în luptă cu șovinismul, care atunci deja se deștepta, n'a putut ajunge la espresiune curată nici în așa numita „lege de naționalități”, ci numai ca un compromis ce schiopătă.

Dar fie ori cum: e fapt, că naia statului nostru ași merge cu pânzele umflate în o direcție cu totul contrară și tocmai împintenarea pentru o energie mai mare și pentru un tempo mai repede în direcția apucată, solicitate din privilegiul scrisorii mele, ne dau de nou dovadă, că la o schimbare de direcție, la o reîntôrcere ași nici nu se gândeste nime.

În ast-fel de împrejurări, eu cred că am făcut un act atât național cât și patrio-

FOIȚA

PLATA

Eram de două-deci de ani, când căđui în adevăr înamorat.

Accea pe care o iubeam, realisa tocmai tipul, ce trebuia să iubesc. Nenorocirea însă voi, ca dēnsa să nu mă iubescă, și drept culme, să iubescă pe cel mai bun prieten al meu, Eduard. El însuși, cu șese sau șapte ani mai mare ca mine, iubea pe Carolina cu pasiune. Nu întrebuiță nici o tradare în împregiurarea asta, se vedu preferat singur și în mod leal, așa că ar fi fost ridicul pentru mine, ca să mă lupt precum ar fi fost și pentru dînsul, ca să nu o ia. Dar îmi cunosc desnădejdea și simții o milă profundă.

În ajunul căsătoriei sale, veni la mine și stătu mai multe ore ca să mă consoleze. Plecând îmi dișe:

— Fii sigur că nu voi înceta să mă gândesc că am o mare datorie cătră tine... și n'o să am tihnă până când nu voi plăti-o.

Vorbele lui mă înduioșară, mai ales că mi-se părură și zadarnice: sôrtea mea, era perdută: plecai în Australia.

Anii trecură. Viața mea nu fu fericită. Mă căsătorii cu o scoțiană frumôsă și blândă, care n'a putut să-mi alunge melancolia și care muri după dece ani dela căsătorie, fără să-mi lase copii. Amintirea Carolinei îmi rămase mereu. Din vreme în vreme primeam scrisori dela Eduard, vecinie pline de cordialitate și 'n cari nu uita nici-odată să mă vestescă, cum că se gândea la datorie.

La vârsta de treiđeci de ani mă întorsei în Europa, dar fără să mă opresc nicăiri. Am vizitat pe rënd Franca, Italia, Spania.

Tocmai în al treiđeci și-șeptelea an al vârstei mele mă încumeții să mă stabilesc, decât nu la Paris, ci la Lion.

Într'o séră pe când steteam pe gânduri posomorît, servitorul îmi aduse o scrisoare. Recunoscu numai decât, că e din partea lui Eduard. O desfăcu distras și vedui că, împotriva obiceiului prietenului meu, era foarte scurtă. Apoi o ridicai spre lampă și cetii, după câteva formule, fraza acésta: „A sosit ceasul să-ți plătesc datoria. Nu te împotrivi să vii aici la mine, căci mi-ai pricinui multă supărare și ai perde pôte o mare fericire”.

Acésta mă intrigă adēnc, trecutul îmi apăru mișcător, frigurile îmi turburară creierii; dragostea înăbușită se aprinse ca o incendiu. Nu știu ce speranță nelămurită îmi trecu

prin inimă — ceva ca liberarea Carolinei... Mă hotărîi de altminteri să ascult hotărîrea lui Eduard.

Când ajunsei a doua zi la prietenul meu, totă speranța himerică se împrăștiă. Mă așteptam în adevăr la vr'o veste bună, dar la nimic estraordinar. Turburarea ce simțeam, întrând în micul seu otel din strada Alma, nu fusese provocată decât de amintire, nici decum de speranță. Mă uitam în grădina dela ferestra salonului, în care fusese introdus, când auđii ușa deschizându-se încet și în același timp un foșnet de rochie. Mă întorsei, mă depărta de ferestra, și de astădată o emoțiune teribilă, un fior de durere și de dragostă îmi trecu prin corp. Carolina era în fața mea și așa de întocmai cum era cu șeispredece ani mai înainte, atât de strălucitoare de tinerețe, încât era să-mi vie leșin.

Mă spriginii cu mâna de spatele unui fotolui și îngânai:

— Dômnă... nu mă așteptam...

Ea mă privea, stând în picioare în penumbră, cu o dulcătă strajnică și cu o atențiune care mă uimi!

— Ce-ați făcut ca să rămâneți așa de tinēră? murmurai.

Nu-mi răspuse. Mă privea mereu și, cu toate astea, mi-se păru timidă, sfîoșă a-prope.

— Eu am îmbătrânit, dișei cu amărăciune.

— Nu pari mai mare de treiđeci de ani!

De astă-dată, lăsă privirea în jos: obrazii i-se înroșiră. Nebunia de altă-dată apăru din nou, împreună cu trecutul, cu speranțele himerice. Înaintai spre Carolina și dișei cu un fel de necaz:

— De ce n'a venit întâiu prietenul meu?

— Avea de dat niște ordine importante.

— E crud însă ca să vă trimită în locul seu.

Ea zimbi dulce, se făcu și mai roșie și dișe:

— Așa a voit el; sunteți supărat?

— Cum să nu fiu? Trebuia ore să-mi apareți d-vôstră întâiu?

— Suferiți încă? dișe cuprinsă de turburare.

— Nu vedeți?

— Sunteți sigur că suferiți din pricina mea?

Ridică frumoșii ei ochi; ceea ce cetii întrînsii, era așa de dulce! Și nu putui să-mi înăbuș un strigăt de durere:

— E grozav ca să mai mă întrebați!

— Ași vrea să fiu sigură, dișe cu un aer de supunere.

tic, recomandând conaționalilor mei politica de paciență și perseverență, în cadrele stricte ale legalității și sfătându-i hotărât, ca să nu arunce dela sine unica și ultima armă legală — rezistența pasivă, pe care nimenea nu li-o pôte răpi.

Pentru aceste observări rapsodice am dorit să folosesc de astă-dată ospitalitatea ospitalitatea oferită din partea ziarului „Budapester Tagblatt“ și vè rog, dle Redactor, să primiți etc.

Birchiș, 22 Septembrie 1899.

Mocsanyi.

Revistă politică

Din parlamentul maghiar. În ședința de ieri presidentul a comunicat propunerea lui Kossuth, ca guvernul să fie reprezentat la festivitatea de doliu din 6 Octombrie în Arad și Budapesta, iar parlamentul să emită spre acest scop o deputațiune din sinul său sub conducerea prim-ministrului Széll.

Propunerea va fi pusă la ordinea zilei pe Luni. Tot atunci va avea loc și alegerea deputațiunii pentru cota.

*

Visita Prințului Bulgariei la Viena.

În 14/26 l. c. principele Ferdinand pentru prima oară a fost primit la Viena cu onorurile cuvenite unui suveran și a descins la Hofburg, ca oșpe al monarhului nostru. A urmat audiența la Majestatea Sa monarhul, apoi vizită la contele Goluchowsky, și un prânz de gală în onoarea oșpelui la Schönbrunn.

În Viena se consideră vizita aceluia, care a atras atenția întregii lumi politice asupra sa, ca un act omagial adus din partea prințului Ferdinand Monarhului nostru, dar acesta i-a fost totodată o bună ocaziune pentru sondarea opiniilor factorilor conducători politici. Împăratul-Rege a conferit prințului Ferdinand marea cruce a ordinului Sfântului Ștefan, iar prințul a prezentat Monarhului un colier de briliante al ordinului S. Alexandru. Prințul Ferdinand a plecat în ziua următoare din Viena la Varna.

*

Nouă condamnări în Serbia.

Curtea marțială a mai osândit pe Milovanovici, pe fostul ministru Vesnici și pe Pavlovici pentru acuza de înaltă trădare la 3 ani, pe Marcovici la 6 ani, și pe Ruzicia la 2 ani temniță. Cu 30 Septembrie starea de asediu se va suspenda și curtea marțială și va încheia agendele, dând cele 50 de procese, ce mai sunt, în seama judecătorilor de rând.

— Se dăduse cu un pas îndărăt și începuse să mă privească din nou. În adevăr, părea că nu are două-deci de ani.

— Incepe te odată! strigai cu vocea răgușită. Te iubesc încă și te doresc urându-te, și blestemată să fie nebunia lui Eduard, care te-a pus din nou în fața mea!.. Blestemată fie chemarea asta, care mi-a redeșteptă sperarea.

Se făcù forțe palidă, își duse mâna la inimă și zise:

— Nu e vina mea!

— E vina d-tale pentru că ai venit aci fără să fi fost prevestit... E o crimă din parte-ți, ca să îndrăznești să te arăți singură înaintea mea!

— Eu sunt de vină! se auzi o voce puternică.

Se deschise ușa; Eduard înaintă și pe când mă întorceam spre dînsul, mănios, gata să-i vorbesc aspru, o luă înainte și zise:

— Plătesc!

— Cum! Plătești? zberai cu grôză și mânie.

— Dar uităte omule... uităte la copila asta! zise lîndu-mă cu putere de mână...

Adevărul îmi lucă ca un fulger, și o suavitate prodigioasă, o speranță imensă și teribilă ca o lovitură de ciocan, mă străpunseră. Rămăsei fără glas, gâfăind, și plin de grôză în adîncul sufletului.

Instrucțiune

pentru conducerea și decurgerea conferențelor învățătoresci în arhidieceasa gror. română a Transilvaniei.

1. Oficiile protopopesci prezintă comisarului consistorial denumit pentru ținerea conferenței învățătoresci, cel puțin cu 8 zile înainte de terminul conferenței, consemnarea nominală a învățătorilor, aplicați pe timpul conferenței în mod definitiv sau provisor la școlile noastre confesionale din fiecare tract protopopesc.

Protopresbiterii și administratorii protopopesci, în calitate de inspectori tractuali ai școlilor noastre, sunt obligați a participa înșiși — după putință — la conferențele învățătoresci, cu vot decisiv, spriginind pe comisariul întru împlinirea misiunii sale, pentru promovarea intereselor pedagogice.

Parochul sau administratorul parochial, care funcționează și ca director sau catechet la vre-una dintre școlile noastre populare, deasemenea se așteptă să participe după putință, cu vot consultativ, la conferența învățătorescă din cercul comunei sale bisericesti.

2. Comisarii consistoriali se prezintă în termenul și locul fixat pentru conferență la autoritatea noastră bisericescă (oficiul protopopesc sau parochial), cu care în conțelegere iau dispozițiile necesare pentru săvîrșirea oficiului divin, împreună cu invocarea ducului sfânt, și îngrijesc de o sală corespunzătoare pentru ținerea conferenței. Eventual publică mai înainte dispozițiile făcute în această privință, în organul arhidiecesei noastre „Telegraful Român“, dimpreună cu programa conferenței.

3. Comisarul consistorial este președintele conferenței, ca atare deschide conferența prin cuvîntare acomodată, conduce desbaterile și încheie ședințele; grijesce pentru observarea ordinii afacerilor conferenței; pune la ordinea zilei obiectele și după desbatere, la vot, și enunță rezultatul; grijesce pentru ordinea bună în ședințele conferenței, ear la cas de conturbare are dreptul a suspenda ședința; în cas de abatere îndrăpă pe vorbitor la obiect, în cas de necuviință la ordine, ear în cas de nesupunere îi detrage cuvîntul, sau îl depărtază din ședință și raportază consistorului.

4. Despre fiecare ședință a conferenței se pòrtă proces verbal, pentru care scop conferența, imediat după deschidere, alege din sinul său doi notari și doi verificatori.

În procesul verbal au să se inducă în liniamente generale desbaterile asupra obiectelor puse la ordinea

Și auzii pe Eduard întrebând pe fată: — Ce zici, Margareto, crezi că o să-l poți iubi?..

Ea își înclină capul drept afirmare și Eduard zise mai departe:

— Dar tu?

— Oh! eu — strigai — eu, mi-aș da viața!

Ce să mai spun încă? Am reușit să plec, am fost iubit, plătit în mod adorabil de îndelungata mea suferință, am trăit zile nespuse, de o dragoste mai puternică de cât cea din tinerețe. În ziua căsătoriei nimeni nu-mi dădea mai mult de trei-deci de ani; mi-se pare că durerea me conservase în loc să mă distrugă, precum face cu mulți alții. Și în seara cununiei, pe când îngenunchiasem în fața Margaretei, ca să-i sărut mâinile și pe când ea me lumina cu tinerețea ei, mi-se aduse un bilet din partea lui Eduard, bilet îngălbenit, ofilit, în care cetii: „Ianuarie 1872, Datoria. — Noembrie 1889, Plata“.

Nu știu ce ați fi simțit dvóstră în locul meu. Din parte-mi sărutai biletul și Margareta și cu mine am plâns ca niște copii.

I. H. Rosny.

zilei, păreriile sau propunerile membrilor date la diferitele teme pertractate și în special păreriile conferenței constatată prin majoritate de voturi.

Verificarea proceselor verbale o îndeplinesce presidiul cu notariul și cei doi verificatori.

5. Membrii conferenței sunt toți învățătorii, aplicați în mod definitiv sau provisor la școlile noastre confesionale, după listele oficiilor noastre protopopesci, cari sunt datori a participa la conferența învățătorescă a cercului, căruia aparține comuna bisericescă în care funcționează pe timpul conferenței.

Învățătorul, care va absenta dela conferență, fără motive temeinice, va fi tras la răspundere și pedepsit cu asprime.

Eventualele scuze sunt a-se înainta în scris comisariului consistorial.

6. Fie-care membru al conferenței are drept a lua cuvîntul la desbaterea obiectelor puse la ordinea zilei, dar de regulă numai odată în aceeași chestiune și, dacă dorește a face vre-o propunere, e dator a o formula în scris și a o preda presidiului.

Insinuarea vorbitorului se face la notarul ședinței.

Autorul unei propuneri are drept a mai vorbi odată la finea desbaterii, cuvîntul final însă în discuțiune compete totdeauna referentului cauzei.

Vorbitorul e obligat a observa marginile bunei-cuviințe, a se restrînge la motivări precise, a încunjura abaterile dela obiect și cuvintele vătămătoare.

În chestiuni personale, sau pentru rectificarea eventualei interpretări eronate a cuvîntelor vorbitorului, se pôte vorbi numai după încheierea desbaterii asupra obiectului din chestiune. Personalitățile sunt cu desăvîrșire eschise.

7. Terminând vorbitorii insinuați, presidiul declară desbaterea încheiată, dar și până atunci pôte propune încheierea desbaterii ori-care dintre membri, care propunere presidiul numai decât o pune la vot fără desbatere, și dacă se primesce, dintre vorbitorii insinuați numai câte unul mai pôte vorbi pro sau contra, pe care-l vor designa dintre dînșii cei insinuați la cuvînt. Propunătorii însă și referentul au drept a mai vorbi odată.

8. La votare presidiul pune mai întâi propunerile cele mai îndepărtate. Decisiune se aduce prin majoritatea membrilor prezenți.

Proteste în contra concluzelor conferenței nu au loc, voturi separate însă se pot da, cari sunt a-se insinua nemijlocit după enunțarea concluzului și a-se preda în scris președintelui în timp de 24 ore dela ridicarea ședinței în care s'a făcut insinuarea. Votul separat se aclude la protocolul ședinței, fără desbatere.

9. Obiecte pentru desbatere în ședințele conferenței, nu pot fi decât teme didactice-pedagogice, chestiuni de disciplină școlară, de administrație școlară, și alte asemenea momente din viața școlilor noastre populare, ce se vor designa în acel scop de către consistorul arhidiececesan și comisarul consistorial, sau din partea conferenței învățătoresci.

10. Înainte de încheierea conferenței, se alege o comisiune permanentă din trei membri ai conferenței (întru cât se pôte dintre învățătorii dela aceeași școlă, ca să le fie accesibilă convenirea mai adese-ori, pentru consultările necesare) a cărei însărcinare este: să studieze în decursul anului starea învățămîntului și preste tot trebuința școlilor noastre populare din cercul respectiv, și conform aceluia, în conțelegere cu comisarul consistorial, să prezente în fie-care conferență anuală propuneri concrete cu privire la temele didactice-pedagogice, ce vor fi a-se designa pentru conferența proximală, afară de eventualele teme date de consistoriu, și cu privire la persoanele, cărorora să se încredințeze elaborarea.

Membrii comisiunii permanente se pot realege în fie-care an.

11. Fie-care membru al conferenței este obligat a primi însărcinarea de a prezenta elaborat în merit asupra temei, ce i-s'a încredințat.

12. După terminarea și încheierea conferenței învățătoresci, comisarul consistorial va înainta consistorului arhidiececesan cu raport:

a) Consemnările învățătorilor, cari au luat parte la conferență, primite dela oficiile protopopesci;

b) Consemnarea învățătorilor, cari au luat parte la conferență și eventuale acte de scuză, dela cei cari nu au putut participa.

c) Procesele verbale autenticate despre decursul conferenței;

d) Particularul de spese;

e) Eventual textul cuvîntării de deschidere.

Comisarii consistoriali.

Aprobată prin concludul consist. dela 16 Sept. a. c. Nr. 6848 scol.

Correspondențe particulare

ale

„Telegraful Român“.

Sebeș, 9/21 Sept. 899.

— Sinod protopresbiterial în Sebeș. — Sfințirea iconostasului bisericesc din Rehäu. —

Este destul de cunoscut că stricăciune s'a cauzat bisericii prin introducerea legilor politice-bisericesti. Este îndeobște cunoscut, că din incidentul introducerii acelor legi, cassându-se țedurile de cununii, venitul principal al protopresbiterilor, acestia au rămas fără nici o dotațiune, așa zicînd. Li-a ramas lucrul cel mult și responsabilitatea cea mare, dar în schimb salariu nu li s'a făcut nimic. Au ramas nisce slujbași nesalariași.

E drept, că organele competente bisericesti, îndată după introducerea legilor politice-bisericesti, au încercat să facă dotațiuni protopresbiterilor, ca despăgubire pentru venitele pierdute, dar cu puțin rezultat, căci protopresbiterii nici acum, după patru ani încă n'au ajuns la salariu.

Din sidoxia de câte 15 cr. pe familie, votată de sinodul arhidiececesan din anul curent, după-cum era de prevăzut, încă nu este speranță de a se putea face protopopilor dotațiune corespunzătoare. Aceea, dacă se va lua în considerare, că nu va incurge din tôte comunele, abia va ajunge la salarisarea arhiepiscopului.

Așa, chestiunea dotării protopresbiterilor trebuie să rămână în sarcina sinodelor protopresbiteriale, ca ele să afe căi și mijloce pentru dotarea protopresbiterilor. După părerea noastră, sinodul protopresbiterial are primo loco datorință de a se îngriji de dotarea protopresbiterului său.

De sigur acesta a avut-o în vedere și Vener. Consistoriu arhidiececesan, când a dat în zilele trecute sinodelor protopresbiteriale mandatul, ca să facă protopresbiterilor dotațiuni, sau neputînd face dotațiuni, protopresbiteriale respective să se reducă.

Acosta este calea naturală, ca să ajungă și protopopii la dotațiune; dacă din capul locului se lăsa afacerea în competența sinodelor protopopesci, astăzi protopopii n'ar fi numai slujbași nesalariași.

Sinodul protopresbiterial al Sebeșului întrunit la 2/14 Septembrie, ca să satisfacă mandatului consistorial, cunoscînd însămnătatea lucrului, sciind că nimenuia nu i se pot impune servicii fără remunerațiune, și că vrednic este lucrătorul de plata sa, a votat protopresbiterului din fondul tractual o dotațiune anuală de 400 fl.; rămînînd ca Ven. Consistoriu să mai dea numai 200 fl., ca dotațiunea să se întregască la suma normală de 600 fl.

Dacă s'ar fi îngrijit tôte protopresbiterialele timpul seu ca al nostru, ca să și înființeze fonduri, afacerea ar fi acum ușor de deslegat, acum în strîmtóre ar avea unde și lua refugiul. Dar ce n'au făcut în trecut, facă acum, ca cel puțin în viitor să aibă de unde să se ajute la nevoi.

*

Eri în 8/20 a. c. s'a sfințit la mandatul Excelenței Sale Arhiepiscopului, prin protopresbiterial tractual Sergiu Medean, iconostasul cel nou al bisericii din Rehäu.

Iconostasul l'a făcut pictorul din Bănat *Filip Mateiu*, cu cheltuiala notarului în pensiune *Ioan Onescu* și a soției sale *Florica*, din Rehäu, și este bine și frumos lucrat. Dl Ioan Onescu și soția sa Florica au mai făcut biserice și în trecut considerabile jertfe.

Sfințirea s'a făcut cu solemnitatea cuvenită, în prezența unui public numeros. La sfârșitul liturgiei dl protopresbiter a ținut o cuvântare, în care în numele Venerabilului Consistoriu, cât și a poporului credincios, a esprimat mulțumită generoșilor donatori.

Un participant.

Petroșeni, 8 Septembrie 1899.

Onorate Dle Redactor!

Precum s'a anunțat în mai multe rânduri prin diarele noastre, comuna bis. gr.-or. Petroșeni, în primăvara anului trecut a început să edifice o biserică după toate formele corespunzătoare cu spiritul timpului, cu trebuințele poporului și cu referințele sociale de aici.

Acastă biserică, cu ajutorul lui D-șeu și sub conducerea înțeleaptă a D-lui Nicolae Părău din Orăștie, ca înzestrator, și a vrednicului său asistent Ilie Căndea, tot deacolo, e aproape definitiv terminată în ce privește edificiul ca atare.

Din incidentul acesta se manifestează bucurie mare la tot poporul nostru din părțile acestea.

Și cum se nu fie această împregiurare motiv de bucurie, când poporul nostru în anii din urmă după atâtea stăruințe îndelungate, perduse totă speranța în realizarea scopului acestuia, iar acum ca prin minune vede deodată ridicată biserica sa proprie, frumoasă și mărețată ca o miră să curată și nevinovată, și încă în locul cel mai de frunte al orașului, unde mai înainte, sub direcțiunea „societății brașovene“, nici nu ar fi cutezat cineva se gândescă, decum se ceră acel loc.

Terminată partea cea mai grea și mai sgomotoasă a lucrărilor, ni se părea, că o să putem respira nițel mai ușor și mai liberi de gânduri atât de apăsătoare, de cari am fost întrerupt preocupați timp îndelungat și în special în decursul celor doi ani diu urmă, decând adevărat s'a început în faptă lucrarea.

Dar fiind-că până la completarea definitivă a operei noastre se mai recer încă multe de toate, sufletul ni se umple de nou de griji și de gânduri serioase, căci cu terminarea edificării ni-s'au terminat și sleit și toate puterile, toate mijlocele necesarii de a putea procura barem și numai cele mai esențiale obiecte de lipsă la decorarea biserice și pentru serviciul divin, precum: clopote, pictură în altariu și pe timpla altariului, policandre, 4 candelă mai mici și una mai mare înaintea ușilor altariului, feșnice, cărți și vase etc., cu un cuvânt tot ce cade în cadrul înfrumusețării moderne a unei biserice de oraș. Cele folosite în biserica veche nu mai corespund de loc pentru biserica cea nouă.

Stând lucrul astfel, comit. parochial duos de ași vedea odată opera terminată și pusă la cale de a se putea servi în trînsa, dar lipsindui mijloce, și permite prin acesta a ruga pe toți acei domni și domne din publicul mare pe cari i-a înzestrat D-șeu cu inimă bună și cu dare de mână mai liberă, să binevoiască a ne veni întru ajutor, fie cu bani, fie cu unele din obiectele mai sus amintite, făcându-și prin acesta monument neperitor la poporul nostru de aici, tipându-li-se numele lor și a familiei lor precum și a faptelor săvârșite în analele și pomelnicele biserice noastre.

Comitetul par. face acest apel basat pe împregiurarea, că în decursul edificării, ba chiar și înainte de începutul acesteia, mai mulți cunoscuți, cunoscându-ne starea materială, ne-au încurajat cu promisiuni, că terminându-se biserica, ne vor ajuta cu una și cu alta ce e de lipsă în interiorul biserice.

Acum, sosind acel timp binecuvântat de D-șeu și cu mult dor așteptat de poporul nostru credincios, ca să vadă cu ochii lor biserica stând falnic ridicată în rând cu celelalte biserice a diferitelor confesiuni conlocuitoare, comit. par. îndrăznește a repeți rugarea sa cu atât mai vîrtos, fiind-că e necesitate urgentă a se sfinți și a servi întrînsa, căci în biserica veche e aproape absolut cu nepuțință a se mai face serviciul în mod cuvințios.

Pentru comitetul parochial:

Avram Stanca Petru Iacob
paroch, ca președinte notariu

NOUȚĂȚI

Maiestatea Sa Monarchul a dăruit din caseta sa privată 10,000 fl pentru inunpații din Ungaria.

Masa studenților din Brad. Onorații domni, cari au primit și încă n'au putut trimite listele de colectare pentru „masa studenților“ dela gimnasiul din Brad, prin acesta sunt rugați, să binevoiască a-le trimite subscrierului până cel mult în 1/13 Octomvrie a. c., ca să pot presenta onoratului public socoteala întrîgă despre venitul petrecerii date la 7/19 August a. c. de tinerimea studioasă din Zarand, precum și despre starea fondului „mesei studenților“. *Vasile Boneu* profesor.

Monument lui Lascar Catargiu. În Bucuresci s'a constituit un comitet, care a luat inițiativa unei subscripțiuni publice pentru înălțarea unui monument lui Lascar Catargiu.

„Era dreptății și înfrățirii“. Cetim în „Tribuna“, că cei 9 tineri, cari au jucat cu ocaziunea adunării generale a fondului de teatru la Seliște jocurile naționale „Călușerul“ și „Bătuta“ sunt citați pe 27 Octomvrie, acușați fiind cu transgresiune contra statului.

— În *Brașov*, la sêrbarea scolară de toamnă elevele școlilor săsesci erau decorate cu cocarde vinete-roșii, motiv de ajuns, ca să înțrevină poliția pentru „siguranța publică“ și se smulgă dela peptul fetițelor toate cocardele. Corpul didactic a înaintat recurs la căpitanaul orașului, dar a fos respins, sub cuvânt că contra ordinațiilor ministeriale nu se pôte recura. Deasemenea inspectorul scolar săsesce Dr. Fr. Obert a înaintat pe calea consistoriului o plânsore la ministrul de culte pentru brutalitatea organelor polițeneste.

Din Cetinje se dă știrea despre apropiata fidanțare a principelui Nicolae de Grecia cu a două fiică a principelui Nicolae, principesa Xenia de Montenegro, care trece de o rară frumuseță.

Examenul voluntarilor. Au depus examenul de oficer următorii voluntari români dela regim. inf. Nr. 31: Nicolau Comșa Zenoviu Gheaja, Ioan Manailă, Artemiu Mureșan, și George Noaghea; dela batalionul de vînători Nr. 28 Victor Bumbescu, Ioan Iacob, Teodor Pap și Aurel Zigre; dela reg. Nr. 2. Nicolau Buza, George Christof, Petru Nemeș și George Pop; dela reg. 50: Emanuil Grama, Eugeniu Lazar și Eugeniu Vlad; ear dela regim. 62 Aurelu Socol. Dela regimentul 26 de artilerie campestră în Sibiu: Cornel *Bardosy* și Clement Boeriu, ear dela reg. 34 din Brașov: Ioan *Fizeșan*.

Subtilități „pedagogice“. La școla civilă de fete din Szolnok s'a escat o discuție vehementă — spun jurnalele ungurești — asupra întrebării, că ore elevele să agrăiescă pe profesore cu „Măria Ta“ sau cu „leliță“? În scaunul școlar s'au format 2 partide, și cum primul partid cel pentru „Măria Sa“ a învins, cel de al doilea a apelat la comisiunea administrativă comitatensă, care a dat drept celui din urmă. Acum afacerea s'a apelat din partea partidului pentru „Măria Sa“ la ministrul de culte.

Din Oporto (Portugalia) vine știrea, că ciurma a erupt de nou cu mai mare furie.

80 milioane flor. zestre. Diarele din străinătate anunță, că principele Alexiu Karageorgevici, pretendent la tronul Serbiei, care se află în America de 2 luni, a pețit pe fata milionarului Sroift din Boston, care are o zestre de 40 milioane dolari sau 80 milioane flor.

Lumea e curioasă, dacă se va îndeplini această căsătorie, sau nu, căci prin această s'ar crea nouă complicații în Serbia.

Moră prefăcută în cenușă. Paul Toiorescu, comerciant și proprietarul unei mori de măcinat cucuruz și orz în Kőbánya, a suferit un mare desastru, aprințându-i-se moră

cu depozitele mari de bucate. Nu s'a putut mântul nimic, și pompierii împreună cu o companie de honveđi abia au putut localiza focul. Paguba se urcă aprocsimativ la 70.000 fl. care se va reîntorce, fiind asigurat. Focul probabil a fost pus de cineva.

Comitetul reuniunii române de agricultură din comit. Sibiu. apelă ză cătră preoții, învățătorii și toți cărturararii noștrii să conlucre la reușita celor 2 esposiții, una de pome și struguri, și alta de vite, ce se vor aranja în Octomvrie. În special îi îndemnă a se constitui în fiecare comună sub conducerea preotului sau a învățătorului în comitetelocale, carisă adune obiectele de espus și să îndemne la participare.

Replică,

la reflecțiunea publicată în Nr. 80 al „Tel. Român“, de „Modesta Româncuță din Podgoria Aradului“.

Gentilă Româncuță!

Așa-mi trebuie, dacă nu mi-am putut da pace! De câte-ori nu mi-a ăis bunica, — D-șeu s'o ierte, că și ađi trăiește, — să mă cam păzesc de femei, că femeia, când s'aprinde-i totă pară!... Se vede însă, că de ce ți-e scris, nu te poți păzi, și norocul meu, că „de-oacamdată mi-a eșit una „modestă“ în cale!

Să mă ierte Bunica, dacă și de astădată îi voi nesocoti înțeleptu-i sfat și-i voi spune o vorbă în poară gentilei Româncuțe. Cum aș și putea să tac? Dór și eu sunt Român, și apoi așa se vede, că noi Românii ađi trăim epoca — certelor.

Volbura discordiei ne a cuprins și valvêrtej ne mână în viața socială, în politică, ba — Dómne iartă-ne, — și în biserica întrăm cu rêsboiu.

Permite-mi gentilă româncuță, ca înainte de a replica în merit, să delatur dela mine nemeritul și greul ponos ce-mi faci, că eu mi-am „bătut joc în public de sexual frumos“. E drept, că disertația cu pricina am cetit-o în public, și încă în mijlocul unui public distins, care, — de ce nu aș fi odată și eu nemodest? — m'a aplaudat și felicitat.

Da, recunosc, că în zilele noastre, când ómenii umblă mascați la vorbă și la gânduri, a fost o mare cutezanță din parte-mi a spune adevêrul pe șleau. Am făcut-o însă cu risicul de a ridica contra mea un cor de voci „modeste“, și numai spre cinstea „sexului frumos“ serveste rêsponsul D-Tale, căci dacă nu, trebuia să mă consider și eu de păcălit întocmai ca de minuni iscoditorul *Rumi*, cu puntea lui vărjită.

Și acum, — la obiect!

Două au fost îndeosebi punctele principale asupra cărora am insistat eu în disertația despre „creșterea sexualului frumos“. La locul prim nepriceperea mamelor întru deslegarea fericită a problemei de creștere în familie, și în locul al doilea prejudițiul mamelor de ași trimite copilele, pentru a le înzestra cu o cultură înaltă, — la școle străine, cu ocólirea neînțeleasă a școlielor noastre naționale.

Asupra punctului prim nu mă mai opresc, căci este o urmare firească a punctului următor.

La punctul acesta constat, că și d-ta ai avut prudenta de a — tăcea!

Cu atât mai vrășmașă însă mi-ai fost în chestiunea a doua, și mai ales cu privire la consecunțele ei, iar eu la locul prim dau cuvântul „Reuniunii femeilor Române din Sibiu“, care susține o școlă elementară de fetițe în cel mai românesc centru.

Iată cum glăsuește raportul cătră adunarea generală, ținută la 2 Iuliu n. 1899.

„Este numai firesc lucru, dacă vom constata și de astădată, că școla de fete este cel mai însemnat obiect, cu care a avut comitetul a se ocupa în ședințele sale. Ea este unicul aședământ intemeiat de Reuniune, și în consecunță este de datorica comitetului a se îngriji, ca să prospereze. „Dureri, silințele comitetului, — si nu în măsură mică, — și a le corpului didactic, nu au fost în stare să împopuleze în număr corespunzător această școlă, care e menită a pune basă culturai naționale a multor mame române. Causa o

credem a zăcea în concurența cea mare de școle în acest oraș și în *dragostea esagerată ce o arată publicul românesc* (mai ales mamele române! aut.) *față de tot ce e de proveniență străină“.*

Comitetul „în firma convingere, că servește cauza culturală a întreg poporului român din patrie“, a căutat „remedii potrivite“, și prin concludul Nr. 18 din 22 Iunie 1899 a decis reducerea didactului la 1 fl. lunar, dar „un efect deosebit al acestui conclud nu s'a putut observa“, căci numărul elevilor în tóte 4 clasele cu finea anului școlar 1897/98 a fost 20, iar cu finea anului trecut 21. (In cl. I. 2, în cl. II, 2, în cl. III. 10 și în cl. IV 6).

Până aici raportul. Dar prea destul, ca în fața nmmêrului de eleve române dela școlele străine: maghiare, germâne confesionale și clostere, — uimit să stai, neputându-ți esplica „dragostea esagerată“ a mamelor române față de tot ce e de proveniență străină“.

Sau cum i-ți esplici D-Ta, Stimate Româncuță, această nejustificabilă anomalie, care epidemic grasază în societatea românească?

Eu nu mi-o pot esplica, decât cu vanitósă dorință a mamelor de ași ferici odraslele — după cum cere lumea, — cu o creștere în institute „străine“, căci „numai acolo isvorește adevêrata cultură înaltă“. O cultură temeinică universală nu se căștigă cu poghircitu, ear o cultură acuirată în decursul cător-va ani de școlă e numai spoială!

(Va urma.)

Lazar Iriteanu.

Almanachul învățătorului român.

— *Apel cătră frații colegi și cătră amicii școliei române.* —

Trebuința ăilnică ce o simțim cu toții, și rezultatul îmbucurător obținut cu modestul nostru opșor în primul an al esistenței sale, dar mai vîrtos dorința noastră ferbinte, ca acest început să se perfecționeze așa, ca să devină nu numai un soț folositor și necespărțit, ci chiar indispensabil fiecărui învățător român, ne-a hotărît, ca pe risicul propriu să continuăm și pe viitor cu redactarea și editarea acestei publicațiuni.

Astfel „Almanachul învățătorului român“ e pus deja sub tipar, și întrând în al doilea an va apărê peste câteva zile și se va vinde cu prețul de 1 fl. esemplarul + 10 cr. porto postal. Se pôte procura atât dela subscrierul, cât și dela „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu.

În acest an Almanachul va apărê cu mari îmbunătățiri, atât la cuprins, ce s'a îmbogățit cu material de mare folos învățătorilor, cât și îndeosebi la ajustarea esterióră.

Almanachul va avê acum formatul unui notes portativ, plin de cunoștințe din domeniul literar și pedagogic, legi și ordinațiuni și cu multe alte îndrumări, cari stau ăilnic la dispoziția învățătorului în tóte afacerile sale școlare.

Rămâne, ca îndeosebi frații colegi, conștii de chemarea, poziția și cerințele de progres și eu dor de a contribui la ridicarea nimbului statului învățătoresc, să nu întrelase a da spriginul dorit și pretins de acest opșor, menit a fi un sincer călăuz dascălului român și a stabilî legătura solidară între învățătorii noștri, stându-le întru ajutor întru împlinirea chemării sublime, ce o au în mijlocul poporului nostru.

Mai avênd la dispoziție unele esemplare din anul trecut, doritorii de a avea și „Almanachul“ din I. an, binevoiască a trimite subscrierului, ori la „Tipografia“ societate pe acțiuni, Sibiu 70 cr. și'l vor primi trimis franco.

Cei-ce trimit deodată prețul a 3 esemplare, li-se espedeză franco.

La comande de 5 și mai multe esemplare, se dă rabat de 10%.

Recița-montană (Resiczabánya), 1899.

Cu stimă și frăție

Iosif Velcean,
înv. român.

Posta redacțiunii.

D-lui V. *Basarabă*, *Romos*. Corespondența se va publica în Nrul proxim.

D-lui L. *Ciorbea*, Sălcina. 1. Nu e obiceiul. 2. Cărțile bisericesci cu litere latine sunt în tipariu la tipografia archidicesană și pe rënd le vom pute avê proprii.

D-lui C. *Giurgescu*. Nu se pôte.

Mătase Henneberg

dela 45 cr. până la fl. 14.65 per metru — veritabilă numai procurată direct din fabricile mele — neagră, albă și colorată, — în cele mai moderne țesături, colori și desinuri.

Particularilor liberă de porto și vamă acasă. Mostre cu întorcerea poștei.

Fabricile de mătase G. Henneberg (lij. de curte ces. și reg. Zürich. [2] 13

Nr. 536/1899 [199] 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de paroch în parochia vacantă de clasa a III-a Valea-Epii în protopresbiteratul Geógiului, se deschide concurs a doua-ora, cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit anual de 400 fl. 88 cr.

Doritorii de a ocupa acest post, să-și trimită cererile concursuale instruite conform normelor prescise, în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Hondol, 13 Septembre 1899.

Oficiul protopresb. gr.ort. al tractului Geógiului.

Vasilu Pipoș
protopr.

Nr. 243 1899. [196] 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea parochiei vacante de a II. clasă Paloș în protopopiatul Cohalmului, se escrie prin acésta concurs cu termin ne 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau un venit anual de 622 fl. 30 cr.

Doritorii de a reflecta la acest post, să-și așternă suplicile concursuale instruite după normele din vigóre, la subsemnatul oficiu protopresbiteral, în termenul prescrist.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cohalmului, în conțelegere cu comitetul parochial.

Cohalm, 22 Iunie 1899.

Nicolau D. Mircea
protopresb.

Nr. 20/1899 com. par. [197] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului al II. de învățător la școla gr.-or. confesională din Slimnic, protopresbiteratul Sibiiului, se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare, pe lângă următoarele emolumente:

a) salar anual 300 fl. plătibil: 244 fl. ajutor dela stat și 56 fl. din repartițiune dela popor,

b) cuartir liber, eventual relut în bani corăspunđător,

c) 2 orgii de lemne pentru încălđit,

d) jumătate folosința a grădinei de pomărit.

Dela concurenți se recere a se presenta în o Duminecă sau Sărbătoare înainte de alegere în biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic; va fi deobligat a conduce o strană în biserică în Dumineci și Sărbători, având a înainta cererile concursuale instruite conform legilor în vigóre la of. protopresbiteral concernent până la termenul indicat; după acest termin se va efectui imediat alegerea și învățătorul ales va avea a-și ocupa postul seu.

Din ședința comitetului parochial ținută în parochia Slimnic la 12/24 Sept. 1899.

Clemente Nicula, **Simion Masca,**
par. și preș. notar

Nr. 884.

Văđut și aflat în ordine.

Sibiiu, 14 Septembre 1899.

I. Papiu,
protopresb.

Nr. 131—1899.

[193] 2—3

Of. ppresbit.

Concurs repetit

Pentru îndeplinirea postului vacant de paroch d n parochia de clasa a III-a Curtuiuș, prin acésta se deschide concurs nou cu termin de 30 zile dela prima lui publicare în „Telegraful Român“.

Dotățiunea împreună cu acest post, sunt venitele fixe din parochia, cari tóte dau suma de 252 fl. 10 cr. și despre cari se pot lua informațiuni mai detaiate dela subsemnatul oficiu protopresbiteral, precum și dela comitetul parochial.

Concurenții au a-și așterne petițiunile, instruite conform legilor în vigóre, la subscrisul în termenul deschis. De eș, 26 Iuliu, 1899.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr.-or. Deeș.

Teodor Herman
protopresbiter

In *Tipografia și librăria arhidieceșană, Sibiiu*, au apărut și se află de vânđare:

Geografia

pentru școle civile și superioare de fete
(originalul aprobat sub Nr. 1240/1898)

și

Istoria universală

pentru școle civile și superioare de fete
(originalul aprobat sub Nr. 64561/1896)

după

Alexandru Márki.

In romănesce de

I. Popovici.

Prețul Geografiei leg. fl. 1.30
„ Istoriei universale leg. 1.—

In *Tipografia și librăria arhidieceșană, Sibiiu*, a eșit de sub tipar:

Dogmatica ortodoxă

de

Greg. Pletosu,
protoiereu, profesor gimnasial

Carte aprobată de Preavenatul Sinod arhidieceșan gr.-or.

Prețul broș. fl. 1.20, pentru România 3 franci.

In *Tipografia și Librăria arhidieceșană, Sibiiu*, se află de vânđare

Sidoxia,

cestiunea dotațiunei arhierelui ort. român din Transilvania,

de

Matei Voileanu.

Prețul 30 cr.

Din *Tipografia și librăria arhidieceșană, Sibiiu*, se póte procura:

Din vremuri apuse,

de

Iudita Secula n. Truța.

Broș. à 50 cr.

In *Tipografia și librăria arhidieceșană, Sibiiu*, a eșit de sub tipar și se află de vânđare:

Drepturile, datorințele

și

responsabilitatea membrilor de direcțiune,

de

Alfred Kormos

traducere de

Constantin Popp, funcționar la „Albina“.

Prețul broș., inclusive porto postal, fl. 1.60

Lucru durabil, solid și elegant

CONSTANTIN DRAGOȘ

măestru pantofar

Strada Măcelarilor **SIBIIU** Strada Măcelarilor
Nr. 37. Nr. 37.

Aduc la cunoștința on. public, că în

Lucrătorea mea de păpucărie

efectueșe tot felul de **încălțăminte pentru domni, dame și copii**, precum și tot felul de **reparaturi, cu prețurile cele mai moderate**; oferă totodată spre mulțumirea tuturor **marfă solidă și prompt executată.**

Atrag atențiunea on. public, ca de aci încolo voiu cerceta tóte tîrgurile de țără din Ardeal, servind cu **lucru bun și durabil eșecutat în lucrătoria sa proprie, iar nu marfă de prin fabrici**, precum fac mulți alții. [179] 6—6

Marfă gata și materialul cel mai bun

Anunț!

Am onóre a aduce la cunoștința onoratului public, că am deschis un

Atelier de croitorie

în Sibiiu, str. Urezului nr. 11.

In **atelierul meu** se gătesc tot felul de **vestminte bărbătești** precum și **reparaturi** cu prețurile cele mai moderate, în timp scurt și prompt.

Sperând că onoratul public mă va onora cu prețuitele comande, mă recomand binevoitorului sprijin

Dumitru Mitoc,

măestru croitor.

[195] 2—3

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniu Novotny

în Timișóra — Fabrică

se recomandă a pregăti clopote noue, precum și la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioșe, pe lângă garanță pe mai mulți ani, prověđute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt tocite de o lătore, prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomandă [164] 7—26

clopote patentate găurite

invenție proprie, mai de multe-ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoșă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa că un **clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.** Mai departe se recomandă spre facerea **scaunelor de fer bătut, de sine stătător**, — spre **preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut**, — ca și spre turnarea de **tóce de metal.** Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeuna gata în magazin.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.